

ORIENTERINGSSAK

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
03.03.2016

Sak:

Melding – Forskning og utdanning 2014

UiT har utarbeidet utdanningsmeldinger hvert år fra og med studieåret 2003/2004 til og med studieåret 2011/2012, og egne forskningsmeldinger fra og med 2005/2006 til og med 2012. Fra og med resultatåret 2013 produseres en årlig melding som omfatter den faglige virksomheten innen *både* forskning og utdanning – Forsknings- og utdanningsmeldinga. Meldinga favner ikke hele bredden i virksomheten, men går i dybden på utvalgte, aktuelle tema og problemstillinger for å gi god styringsinformasjon. Den baseres i hovedsak på sammenstillinger av data som er offentlig tilgjengelig. Meldinga inneholder konkrete styringssignaler til institusjonen og enhetene.¹ Da meldinga har et begrenset fokus er det et omfattende vedlegg med nøkkeltall for hele den faglige virksomheten. Alle enheter skal behandle Forsknings- og utdanningsmeldingen for 2014 samt Nøkkeltall for 2014 i sine beslutningsorganer.

Meldingen består av 8 kapittel, der kapittel 1 er innledning og sammendrag, kapittel 2 er en gjennomgang av oppfølging av strategien og de tematiske satsningene, mens kapittel 3 er en gjennomgang av eksterne føringer, styringsdokumenter og evalueringer. I kapittel 4 til og med kapittel 8 blir utvalgte deler av den faglige virksomheten analysert. For hvert kapittel har Universitetsstyret vedtatt spesifikke styringssignaler. Noen av styringssignalene vil bli fulgt opp med prosesser der nivå 1 starter oppfølgingen, mens andre styringssignaler følges opp direkte på fakultetene. Meldingen i sin helhet er sendt til alle medlemmene i styret. Nedenfor følger status for oppfølgingen av hvert enkelt styringssignal. Arbeidet med meldingen for 2014 ble koordinert fra Avdeling for utdanning (UTA), og meldingen

¹ <https://uit.no/Content/427792/utdforskmelding2014.pdf>

har et større fokus på utdanning enn forskning. Meldingen for 2015 vil bli koordinert av Avdeling for forskning (AFU), og vil trolig ha et større fokus på forskning.

Nedenfor kommenteres styringssignalene innen henholdsvis utdanning og forskning.

Utdanning

Datagrunnlaget til forsknings og utdanningsmeldingen er fra rapporteringer vedrørende studiekvalitet fra fakultetene for 2014. Helsefak sin rapport ble det orientert om i FS 06.05.14.² En rapport vedrørende studiekvalitet for kalenderåret 2015 er under produksjon og skal behandles i FS i april. De styringssignaler som kommer fra Nivå 1 i forbindelse med forskning og utdanningsmeldingen er områder som det allerede jobbes med på fakultetet, og som blir løftet frem i forbindelse med rapporteringer for 2015. De kapitlene i meldingen (kapittel 4-8) som omfatter utdanningsvirksomhet vil bli kommentert særlig her sammen med de aktuelle styringssignalene fra meldingen.

Kapittel 4: Internasjonalisering og mobilitet

Styringssignal 1:

Alle studieprogram skal ha minimum to kvalitetssikrede utvekslingstilbud, fortrinnsvis fordelt på én utvekslingsavtale med én europeisk institusjon og én institusjon utenfor Europa.

Avtaleporteføljen til Helsefak har de siste årene blitt mindre. Dette er grunnet en gjennomgang av avtalene og hvilke avtaler som faktisk bli brukt av studentene. Dette arbeidet fortsetter i 2015. Det er viktig å avslutte avtaler som ikke har vært brukt på noen år, samt at det er viktig å fornye porteføljen med avtaler som studentene faktisk har lyst til å bruke. Det er mangel på engelskspråklige avtaler, og skolepengene som mange universiteter i engelskspråklige land krever er en terskel. Likevel har IHO fått en ny avtale med Brunel University i London, og jobber med en avtale i Bristol. IFA har fått nye avtaler i Italia (Bologna, Firenze og Padova) og er i dialog med University of California i Berkeley. Andre institutt som jobber med avtaler utenfor Europa er IHO, IMB, ISM og IPS.

² Ephorte ref: 2014/6024-11

I «Rapportering av utdanningskvalitet» for 2015 bes instituttene om å øke antall kvalitetssikrede utvekslingsavtaler. Det er klare signaler fra nivå 1 vedrørende viktighet av at alle studieprogram skal ha kvalitetssikrede utvekslingstilbud. Forankring i både fagmiljøet og på ledelsesnivå er viktige for å kunne utvikle attraktive og aktive avtaler. Forespørsler om samarbeid fra andre utdanningsinstitusjoner vurderes nøye med henblikk til faglig utredning og undervisningskvalitet.

Studieprogram	Uttekslingsavtaler		Mangler avtale
	Innenfor Europa	Utenfor Europa	
Bioingeniør	X		
Biomedisin	X		
Ergoterapi	X	X	
Farmasi	X		
Fysioterapi	X	X	
Jordmor	X		
Medisin	X	X	
Odontologi	X		
Psykologi	X		
Public Health	X		
Radiografi	X		
Sykepleie	X	X	
Tannpleie	X		
Telemedisin	X		
Ernæring			X
Master i Helsefag			X
ABIKO			X

Som tabellen viser er det for tiden kun to nye studieprogram, samt masterprogram i helsefag som enda ikke har utvekslingsavtaler. Bachelor i ernæring har undervisningsstart i høsten 2016 og studenter ville tidligst kunne reise på utveksling etter 60 avlagte studiepoeng, dvs. på andre studieår. ISM jobber med å finne gode samarbeidspartnere til sitt studieprogram. IHO evaluerer allerede eksisterende avtaler for samarbeid på masternivå, samt at det pågår forhandlinger med Berkeley om samarbeid.

Forsknings- og utdanningsmeldingen 2014 framhever at Helsefak er i god utvikling. Studieprogrammet med høyest utvekslingsaktivitet i hele organisasjonen er medisin og tilbakemeldinger på fakultetets internasjonale semester er positive.

Kapittel 5: Gjennomføring og frafall

Styringssignal 5:

UiT skal utarbeide en handlingsplan som sikrer et helhetlig og systematisk arbeid med å forbedre gjennomføringen på alle studienivå fram mot 2020 og vurdere å gi økonomiske insentiver for å fremme arbeidet

Helsefak har gjennom den årlige rapporteringen av utdanningskvalitet (Utdanningsmeldingen) en gjennomgang av gjennomføring og frafall ved Helsefak sine studieprogram. I utdanningsmeldingene for 2014 ble alle instituttene ved Helsefak spurt om hvilke type frafall de opplever og om de trenger ekstra oppfølging i sitt arbeid med gjennomføring og frafall.

Videre vil samme tema bli tatt opp i utdanningsmeldingen for 2015 (som legges frem for fakultetsstyret 29 april 2016) der det skal gjøres analyser av DBH data for å identifisere studieprogram som dårlig gjennomføring og eller trenger ekstra oppfølging. Det vil bli fokus å kartlegge gjennomføringen i % for et utvalgt studieprogram for å bidra i diskusjonen om en helhetlig handlingsplan. Som beskrevet i meldingen er det viktig å skille mellom ulike typer frafall: studenter som slutter helt i høyere utdanning og studenter som slutter ved et program/og eller lærested og fortsetter ved et annet. På Helsefak ble det i 2014 satt fokus på at studieprogrammene skal registrere årsak til at studenter slutter – slik kan vi spore tilbake årsaker til frafall og deretter hvert vi skal legge innsatsen.

Helsefak er positive til at nivå 1 har startet arbeidet med en handlingsplan som sikrer et helhetlig og systematisk arbeid med å forbedre gjennomføringen på alle studienivå fram mot 2020 og at det skal vurderes å gi incentiver for å bedre arbeidet vil nok gi motivasjon for studieprogrammene å sette i gang et slikt arbeid.

Gjennomføring i ph.d.-programmet

I Forsknings- og utdanningsmeldinga er gjennomstrømming i ph.d.-programmene trukket fram særskilt. Kunnskapsdepartementet har vektlagt hvor stor andel av ph.d.-studentene som har fullført 6 år etter at de startet på studie. UiT kom dårligst ut av de fire breddeuniversitetene for dette målet. I gjennomsnitt hadde 50 % av ph.d.-studentene ved UiT disputert innen 6 år, mens gjennomsnittet for alle universitetene i 2014 var 65 %. I tillegg har UiT hatt en svak negativ utvikling, med unntak av NFH (gamle enhetsnavn er

benyttet da målingene startet før fusjonen i 2009) som har hatt en positiv utvikling med ca. 80 % gjennomføring innen 6 år i 2014. Helsefak ligger over gjennomsnittet for UiT 59,6 % gjennomføringsgrad innen 6 år i 2014.

Rektoratet har nedsatt en egen arbeidsgruppe som jobber med denne problemstillingen. Det er imidlertid usikkert hva resultatet blir. Alternative tiltak har blitt drøftet i programstyret for forskerutdanningen ved Helsefak, men vi har så langt avventet resultatet av det sentrale arbeidet.

Imidlertid har Helsefak i dag flere tiltak som adresserer gjennomstrømningsproblematikken, herunder kvalitetssikring av søkere til ph.d-stillinger forskerskoler, forskerlinjer, rutiner for konflikthåndtering, veilederopplæring og årlige rapporteringsrutiner.

Enkelte institutter prøver nå ut ytterligere tiltak. For ytterligere å forbedre gjennomstrømming vil erfaringene herfra innarbeides i en samlet plan. Her tas det hensyn til instituttspesifikke utfordringer, samt til sentrale føringer når de måtte komme. En slik plan utformes og forankres i Programstyret for forskerutdanning i løpet av 2016.

Kapittel 6: Kvalitetssikring og overvåking av karaktersetting – ved UiT og nasjonalt

Styringssignal 6:

UiT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av hvordan arbeidet med overvåking, analyse, samordning og kvalitetssikring av karakterbruk skal drives og ledes på de ulike institusjonsnivåene i både faglig- og administrativ linje.

Helsefak har i 2014 rapportert på hvordan Helsefak overvåker og analyserer instituttene karakterbruk, hvordan fakultetet/ instituttene har fulgt opp de årlige karakterundersøkelsene, hvordan koordineringen av karakterarbeidet ved instituttene samt konkrete forslag og innspill vedrørende arbeidet med overvåkning og analyse av karakterbruk.

I utdanningsmeldingen for Helsefak for 2015 (som er under utarbeidelse) er det fokus på digital eksamen og hvordan det arbeidet utføres på fakultet. Det som er nytt i år er at Helsefak deltar i NOKUT sitt prosjekt om nasjonal deleksamen (sykepleiestudentene i

Hammerfest), samt så deltok Helsefak med både vitenskapelig og administrativt ansatte fra institutt og fakultetsnivå på UHR sin Karaktersamling 2015.

Som forsknings og utdanningsmeldingen understreker og konkluderer med, så varierer det veldig fra fakultet til fakultet hvordan arbeidet følges opp og ivaretas, og Helsefak imøtekommer en helhetlig vurdering av hvordan arbeidet skal ledes på de ulike nivåene i institusjonen. Vår utdanningsmelding for 2015 vil også følge opp styringssignalet fra 2014.

Kapittel 7: Systematisk evaluering av studier

Styringssignal 7:

Alle fakultetene skal innen utgangen av 2016 ha utarbeidet egne system og planer for ekstern evaluering av studieprogrammene i henhold til kvalitetssystemets krav.

I 2010 har Helsefak utarbeidet prosedyre og system for ekstern evaluering av studieprogram. Systemet har satt opp en stor hyppighet av evalueringer som i praksis ikke ble foretatt.

For revidering av foreliggende system har Helsefak tatt HSL-fakultetet som eksempel, som har implementert gode rutiner.

Fakultetet har store friheter i utforming av system for ekstern evaluering og foreslår at hyppigheten settes ned til 2 evalueringer per år. For å sikre en jevnlig evaluering til tross for det store antall studieprogram ved fakultetet, evalueres bachelor- og masterprogram i samme fagområde som et program. I løpet av 9 år skulle alle studieprogram ved fakultetet (inkl. forskerlinjer og ph.d.-program) bli evaluert. Helsefak har utarbeidet et slikt system som fremmes i fakultetsstyret som egen sak.

Forskning

Denne meldingen har større fokus på utdanning enn forskning. Innen forskning fokuserer meldingen hovedsakelig på ansattemobilitet og vitenskapelig publisering.

Det legges for øvrig opp til at FS skal få en utførlig orientering om Helsefaks resultater i 2015 innen ekstern forskningsfinansiering og vitenskapelig publisering i møtet 29. april.

Kapittel 4: Internasjonalisering og mobilitet

Styringssignal 2: UiT skal etablere felles servicefunksjoner for mobilitet for ansatte og gjesteforskere.

Dette styringssignalet er henvendt til nivå 1. Til orientering er det tilsatt en person i POA for å ivareta servicefunksjoner for ansatte og gjesteforskere. Tjenesten er imidlertid ikke operativ ennå, men forventes å være etablert i løpet av mars.

Styringssignal 4: UiT skal vurdere boligtilbud for ansatte og gjesteforskere, herunder dimensjonering og forvaltning av egen boligmasse og muligheter for alternative løsninger.

Dimensjonering av boligmasse utredes på nivå 1 og Helsefak har gitt innspill om at boligtilbudet for innreisende forskere virker å være for begrenset. Hovedstrategien så langt er å utvikle Universitetets ulike leiligheter for heller å satse på et mer standardisert boligtilbud gjennom studentsamskipnaden. Helsefak har ingen spesifikk rolle i oppfølgingen av dette styringssignalet.

Kapittel 8: vitenskapelig publisering

Styringssignal 8: Fakultetene skal gjøre årlige analyser av publiseringsaktiviteten, og skal sette i verk tiltak for å øke både publiseringsomfanget og publiseringskvaliteten, herunder konkrete tiltak for å øke publiseringen i internasjonalt anerkjente tidsskrifter.

Helsefak har gjennomført årlige målinger og analyser for hvert institutt og fakultetet samlet. Fakultetsstyret fikk presentert publiseringsresultatene for 2014 for Helsefak inkludert instituttene i maimøtet 2015 (vedlagt notat). Hovedbildet er at UiT har hatt en positiv utvikling fra 2013 til 2014, mens Helsefak har hatt en svak nedgang i antall publikasjonspoeng per UFF årsverk i samme periode. HSL-fakultetet trekkes fram da dette fakultetet har hatt en jevn økning over år. Det er utfordrende å gi en fullgod forklaring på utviklingen i publiseringsresultatene fra år til år. Det er imidlertid klart at det er enheter på Helsefak som ikke har hatt en ønsket utvikling (se vedlagt notat for resultat for de enkelte institutt). Seksjon for forskningstjenester jobber med å utvikle bedre sammenlignende analyser av resultatene på instituttnivå og målet er å ha dette klart før presentasjon av publikasjonsresultatene for 2015.

Styringssignal 9: UiT skal på alle nivåer i organisasjonen sette i verk tiltak som øker andelen Open Access publisering, herunder både publisering i OA-publiseringskanaler og ved egenarkivering i Munin.

Helsefak har hatt et betydelig fokus på OA-publisering det siste året. Prodekan forskning har ledet et prosjekt for å motivere forskerne til OA-publisering. Prosjektet har hatt fokus på informasjonsmøter ute på enhetene, utarbeidelse av en guide for OA-publisering samt produksjon av informasjonsfilmer om OA som har blitt distribuert på våre nettsider. Prosjektet fortsetter i 2016 med blant annet egen stand i lysgården for å nå fram til enda flere forskere med informasjon.

Helsefak leverer også gode resultater på OA-publisering. I 2014 ble 28,4 % av Helsefaks vitenskapelige publikasjoner tilgjengeliggjort i OA-tidsskrifter (såkalt Gull-OA), mens Gull-OA og Grønn OA (dvs. Egenarkivering av artikler publisert i tradisjonelle tidsskrift) utgjorde til sammen 42,9 % av Helsefaks publikasjoner.

Arnfinn Sundsfjord
Dekan

Trond Nylund
Assisterende fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandlere: Kristine Vollnes Kjeldsen, fungerende seksjonssjef utdanningstjenester, og Ståle Liljedal, seksjonssjef forskningstjenester

Vedlegg 1: Vitenskapelig publisering ved Det helsevitenskapelige fakultet 2014